Lieta Nr.C31390113

**SPRIEDUMS**

**LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ**

2014.gada 23.jūlijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa: tiesnese E.Stelte-Auziņa, rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret SIA /Nosaukums B/ par naudas piedziņu.

## Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 25.jūnijā SIA /Nosaukums A/ (turpmāk arī – prasītāja) pārstāvis /pers. B/ cēlis tiesā prasību pret SIA /Nosaukums B/ (turpmāk arī – atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasība pamatota ar 2011.gada 3.oktobrī noslēgto Darbuzņēmēja līgumu Nr.03/10/11 punktu Nr.2.1, 2.3.1, 6.6.2, un Civillikuma 1587., 2212., 2223., 1721., 1765.pantu.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai galveno parādu Ls 1150, nolīgtos vai likumiskos procentus Ls 101,55 un līgumsodu Ls 500, kopā Ls 1 551,55 apmērā, kā arī piedzīt valsts nodevu Ls 235,06 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, kopā Ls 238,36 apmērā. Prasības pieteikumā norādīts, ka pamatojoties uz 2011.gada 3.oktobrī noslēgto Darbuzņēmēja līgumu Nr.03/10/11 (turpmāk – Līgums), kopējā līguma summa bija Ls 5000. Atbildētājs apņēmās veikt avansa maksājumu 30% no līguma summas jeb Ls 1850 apmērā, pamatojoties uz piestādīto rēķinu. Prasītāja izrakstītais priekšapmaksas rēķins Nr.93/09-11 tika apmaksāts 2011.gada 23.septembrī. 2011.gada 1.novembrī, pēc Līgumā minēto darbu veikšanas, tika parakstīts abpusējs Akts par izpildīto darbu pieņemšanu. Vienlaikus Atbildētājam tika izsniegts rēķins Nr.111/11-11, par atlikušās Līguma summas jeb Ls 3150 apmaksu. Saskaņā ar Līguma punktu Nr.2.3.2, atlikušās maksājuma apmaksas termiņš ir 14 darba dienas pēc darbu pabeigšanas un nodošanas, pamatojoties uz Pušu sastādīto pieņemšanas-nodošanas aktu un piestādīto rēķinu. Rēķina Nr.111/11-11 apmaksas termiņš bija 2011.gada 22.novembris. Iestājoties rēķina Nr.111/11-11 apmaksas termiņam, Atbildētājs nebija veicis tā apmaksu. 2011.gada 12.decembrī un 30.decembrī Atbildētājs veica daļēju rēķina Nr.111/11-11 apmaksu Ls 1000 apmērā, kopā Ls 2000. Saskaņā ar Aktu par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, abu pušu pilnvarotās personas ir apliecinājušas, ka savstarpējo saistību apmērs sastāta Ls 1150.

[2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{21}$panta noteikumiem 2013.gada 11.jūnijā atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums un noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai, izskaidrojot atbildētājas tiesības. Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesniegusi. Prasības pieteikums nosūtīts uz prasības pieteikumā norādīto atbildētājas juridisko adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{21}$panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

[3] Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmajai daļai, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt prasību rakstveida procesā, jo puses likumā noteiktajā kārtībā par procesu ir informētas, ka sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā 2014.gada 23.jūlijā.

## Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

[5] Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījums vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

[6] Lietā nepastāv strīds par to, ka puses 2011.gada 3.oktobrī noslēdza Darbuzņēmēja līgumu Nr.03/10/11 par to, ka atbildētājs uzdod un prasītājs apņemas veikt Hdpe ģeomembrānas ieklāšanas darbus Cēsu novada, Vaives pagasta, Lejas Krastiņos saskaņā ar projektu. Atbildētājs apņemas pieņemt iepriekš saskaņotos un pēc tāmes izpildītos darbus un par tiem norēķināties pēc saskaņotām darbu izmaksām. Atbildētājs līguma nosacījumus nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu izpildījis visas savas, ar iepriekš minēto līgumu uzņemtās saistības un samaksu veicis, tādejādi, no atbildētājas piedzenams pamatparāds Ls 1150 jeb 1636,30 euro apmērā.

[7] Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt, Civillikuma 1652.panta 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu. Lietā nav strīda, ka līgumā noteiktajā termiņā atbildētāja maksājumus nav veikusi, tādējādi pieļaujot nokavējumu, kādēļ viņai, atbilstoši līguma 6.6.2.punktam, ir pienākums maksāt līgumsodu. Prasītājs līgumsodu ir aprēķinājis Ls 500 jeb 711,44 euro apmērā par laika periodu līdz 2012.gada 1.martam. Tā kā atbildētāja pieļāvusi līgumsaistību nepienācīgu izpildi attiecībā uz maksājumu veikšanu, tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsoda piemērošanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu, līgumsoda apmērs nav ierobežots, tas konkrētajā gadījumā ir ticis ierobežots ar pamatparāda apmēru pušu noslēgtajā līgumā, taču tas neizslēdz līgumsoda apmēra vērtēšanu, ievērojot Civillikuma 1.pantā noteikto labas ticības principu, samērīguma principu. Uz šādu tiesas pienākumu norādīts judikatūrā, un konkrēti – Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr. SKC-212/2008. Judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda apmēru izlemjams tiesas ieskatā saskaņā ar Civillikuma 5. pantā noteikto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008, 2009.gada 20.maija spriedumu lietā Nr. SKC- 161/2009).

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008. gada 14. maija spriedumā lietā Nr.SKC-3212, arī 2011.gada 12.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-25/2011, atzinis, ka līgumsodam ir akcesoras saistības raksturs un, neraugoties uz Civillikuma 1587.panta kategorismu, arī tā piemērošanai var būt izņēmumi (..). Gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Izvērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa atzīst, ka līgumsodam konkrētajā gadījumā ir izteikti sodošs, nevis zaudējumu atlīdzinošs raksturs. Tiesa atzīst, ka līgumsods šādā apmērā nav samērīgs un ir pamats tā samazināšanai līdz tiesas ieskatā saprātīgam apmēram. Tiesa atzīst, ka, lai arī līgumsoda mērķis ir sodīt saistības pārkāpēju, līgumsods nevar būt nesamērīgs un netaisnīgs un nevar kļūt par otras puses peļņas avotu. Tiesa atzīst, ka atbildētāja nav rīkojusies labā ticībā, jo saistības nepildīja, parāds nav atmaksāts, atbildētāja nav norādījusi uz tādu apstākļu pastāvēšanu, kas liecinātu, ka atbildētāja nav pieļāvusi nokavējumu vai būtu atsvabināma no neizdevīgām nokavējuma sekām, saskaņā ar Civillikuma 1656.pantu vai 1657.pantu. Tiesa atzīst, ka nav pamata atbrīvot atbildētāju no pienākuma ciest līgumsodu vispār, jo tādā gadījumā atbildētāja netiktu motivēta nokārtot savas saistības atbilstoši līguma noteikumiem un netiktu ievērotas prasītājas tiesības saņemt atlīdzinājumu par samaksas kavējumu un tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips par labu atbildētājai. Tiesa atzīst, ka līgumsods piedzenams 10 % apmērā no galvenā parāda summas, līdz ar to prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms daļēji. Atbilstoši prasītāja iesniegtajam galvenā parāda aprēķinam, piedzenamā līgumsoda 10 % no galvenā parāda summas apmērs ir Ls 115 jeb 163,63 *euro* (Ls 1150 x 10% = Ls 115 jeb 163,63 *euro*), bet prasība par līgumsoda Ls 385 jeb 547,81 *euro* apmērā piedziņu – noraidāma.

[8] Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa noteic, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tiesa uzskata par pamatotu un apmierināmu prasības pieteikumā norādīto likumisko procentu aprēķinu – 6% gadā par laika periodu no 2012.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 20.jūnijam no galvenās parāda summas Ls 1150 jeb 1636,30 *euro*, kas sastāda Ls 101,55 jeb 144,49 *euro*.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas prasītājas labā piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram Ls 204,98 jeb 291,66 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 jeb 4,70 *euro*, kopā 339,16 *euro*.

[10] Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kurus nesedz prasītājas iemaksa 6,58 *euro* apmērā piedzenami no atbildētājas valsts

labā.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[12] Pārrēķins uz *euro* valūtu veikts pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc Latvijas Bankas noteiktā lata piesaistes kursa *euro* -1 EUR = LVL 0,702804.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39., 41., 93.panta pirmo daļu, 95.panta piekto daļu, 189. - 195., 204.[1].pantu un 250.[27]pantu, tiesa

**n o s p r i e d a:**

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, labā galveno parādu 1636,30 *euro* (Ls 1150), līgumsodu 163,63 *euro* (Ls 115), likumiskos procentus par periodu no 01.01.2012.-20.06.2013. 144,49 *euro* (Ls 101,55), valsts nodevu 291,66 *euro* (Ls 204,98), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (Ls 3,30) kopā 2240,78 *euro* (divi tūkstoši divi simti četrdesmit *euro* un 78 centus) (Ls 1574,83 – viens tūkstotis pieci simti septiņdesmit četri lati un 83 santīmi), nosakot, ka piedzītie naudas līdzekļi samaksājami SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, norēķinu kontā LV31HABA0551011798054, AS „Swedbank".

Piedzīt no SIA /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,58 *euro* (sešus *euro* un 58 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts labā iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese: E. Stelte-Auziņa